

Protokół

50. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 26 maja 2010 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1).

Wstępny porządek obrad obejmował:

1. Inauguracja 50. posiedzenia Komisji.
2. Przyjęcie protokołu z 49. posiedzenia Komisji z dnia 7 kwietnia 2010 roku.
3. Inne sprawy bieżące.
4. Kontynuowanie omawiania wykazu polskich nazw geograficznych Azji.
5. Wolne wnioski.

Obrady prowadził dr inż. Waldemar Rudnicki, Przewodniczący Komisji.

Ad. 1. Z okazji 50. posiedzenia Komisji, na posiedzenie przybyli Główny Geodeta Kraju i Prezes Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii – Jolanta Orlińska oraz dyrektor Departamentu Geodezji, Kartografii i Systemów Informacji Geograficznej w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii – Jerzy Zieliński. Pani Prezes w mowie okolicznościowej podziękowała członkom Komisji za dotychczasową owocną współpracę, podkreśliła wagę ustaleń Komisji oraz życzyła dalszych sukcesów w pracach standaryzacyjnych. Wręczyła także każdemu z członków list z podziękowaniami za udział w pracach Komisji oraz prezenty. Jerzy Zieliński podkreślił znaczenie ustaleń Komisji, w szczególności w związku z nowo uchwaloną ustawą o infrastrukturze informacji przestrzennej, zgodnie z którą ustalenia Komisji staną się integralnym elementem państwowego rejestru nazw geograficznych.

Po wykonaniu okolicznościowego zdjęcia, wszystkim zebrany przedstawiona została prezentacja przybliżająca historię Komisji, jej bieżące prace oraz plany na przyszłość.

Ad. 2. Do protokołu z 49. posiedzenia zgłoszono kilka uwag redakcyjnych. Dłuższą dyskusję wywołały natomiast zastrzeżenia dotyczące ustalenia polskiej nazwy dla miasta *Івано-Франківськ*. Zastrzeżenia budziło to, czy Komisja słusznie zmieniła egzonim z *Iwano-Frankowsk* na *Iwano-Frankiwśk*. Wśród wielu podnoszonych argumentów zwracano uwagę, że obydwie nazwy (*Iwano-Frankowsk* i *Iwano-Frankiwśk*) są transkrypcjami odpowiednio nazwy rosyjskiej i ukraińskiej – polska nazwa miałaby raczej postać *Iwanofranków* – a skoro nie stosujemy nazwy polskiej, tylko transkrypcje obcej nazwy, to równie dobrze może być to transkrypcja z zapisu ukraińskiego jako obecnie obowiązującego (nazwa rosyjska obowiązywała do czasu uzyskania przez Ukrainę niepodległości, zatem w tamtym okresie transkrypcja z rosyjskiego była uprawniona). Zwrócono uwagę, że chociaż forma *Iwano-Frankiwśk* uznana została na poprzednim posiedzeniu za nieprawidłową, jest jednak formą zdecydowanie częściej stosowaną w polskim piśmiennictwie niż forma *Iwano-Frankiwśk* – można by zatem uznać ją za pewnego rodzaju adaptację do języka polskiego (tym bardziej, że nawet nazwa *Iwano-Frankiwśk* jest wymawiana przez Polaków niezgodnie z oryginalną wymową [-iłsk]). Zwrócono także uwagę, że zmiana egzonimu dla miasta powinna oznaczać także zmianę egzonimu dla obwodu iwanofrankowskiego. Ponieważ propozycję zmiany egzonimu zgłosiło MSZ, proponując formę *Iwano Frankiwsk*, postanowiono wstrzymać się z ustaleniem nazwy dla tego miasta, do czasu uzyskania z MSZ wyjaśnień, czy tylko taka forma jest dlań dopuszczalna. Postanowiono także wykreślić z protokołu ustalenia dotyczące zmiany nazwy *Iwano-Frankowsk*, odkładając podjęcie ostatecznej decyzji na kolejne posiedzenie.

W związku z dyskusją nad nazwą tego miasta zwrócono uwagę, że kolejny raz pojawia się problem w przypadku głosowania przez Komisję propozycji zgłoszonej w trakcie trwania posiedzenia. W przypadku takich propozycji zgłaszanych „z sali” członkowie

Komisji nie mają możliwości przeanalizowania zasadności danej propozycji, sprawdzenia występowania danej nazwy w piśmiennictwie, a tak podejmowane decyzje nie zawsze mogą być słuszne. Dlatego postanowiono, że na posiedzeniach będą głosowane tylko propozycje zgłoszone wcześniej i rozesłane członkom Komisji przed posiedzeniem wraz z materiałami na posiedzenie. Natomiast wszelkie propozycje zgłoszone w trakcie posiedzenia będą rozpatrywane dopiero na posiedzeniu kolejnym.

Po wprowadzeniu zmian, protokół z 49. posiedzenia przyjęto przy 16 głosach za i jednym wstrzymującym się.

Ad. 3. Przedstawiono sprawozdania z pobytu członków Komisji na 10. Posiedzeniu Grupy Roboczej UNGEGN ds. Egzonimów w Tainach w Austrii oraz 9. Posiedzeniu Sekcji UNGEGN Europy Wschodniej, Azji Północnej i Środkowej w Bełogradcziku w Bułgarii. W sprawozdaniach omówiono zakres tematyczny prezentowanych na spotkaniach referatów oraz podjęte na nich ustalenia. W 2006 roku Bułgaria przyjęła nowy system transliteracji dla nazw geograficznych (oparty, podobnie jak system ukraiński, na zapisie angielskim), w systemie tym wydawane są obecnie oficjalne mapy i najprawdopodobniej na kolejnej konferencji ONZ w 2012 r. system ten zostanie przyjęty jako oficjalny system ONZ zalecany do stosowania we wszystkich krajach – Komisja powinna zatem ustalić, czy w opracowywanych obecnie publikacjach (wykaz nazw państw, wykaz polskich egzonimów) podawać zapis nazw bułgarskich w tej nowej transliteracji. Zaproponowano także rozważenie zorganizowania w Polsce w 2012 lub 2013 r. posiedzenia Grupy Roboczej UNGEGN ds. Egzonimów.

Członkowie Komisji zostali poinformowani, że w Dzienniku Ustaw opublikowana została ustawa dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, która wchodzi w życie 7 czerwca 2010 r. Ustawa ta zmienia zapisy ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne uszczegóławiając zakres zadań Głównego Geodety Kraju odnośnie do nazewnictwa geograficznego. W ustawie zamieniony został ogólny zapis, że Główny Geodeta Kraju „prowadzi sprawy związane z nazewnictwem geograficznym, w tym państwowy rejestr nazw geograficznych” na zapis „prowadzi sprawy związane ze standaryzacją polskojęzycznego nazewnictwa obiektów geograficznych położonych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz bazę danych państwowego rejestru nazw geograficznych...”. Jednocześnie polskie nazewnictwo świata ustalane przez Komisję wymieniono jako element państwowego rejestru nazw geograficznych.

W związku z pracami korektorskimi nad wydaniem zeszytu 12. *Nazewnictwa geograficznego świata* zgłoszono cztery propozycje dodania egzonimów. Po dyskusji nad tymi propozycjami Komisja uchwaliła:

- przyjęcie egzonimu **Skania** dla jednostki administracyjnej Szwecji (aklamacja)
- niewprowadzanie egzonimu *Nowa Gorycja* dla miejscowości na Słowenii i zachowanie egzonimu *Gorycja* dla miejscowości we Włoszech (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Wenecja Julijska** dla regionu we Włoszech z zastrzeżeniem, że egzonim odnosi się tylko do terytorium Włoch (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Wenecja Euganejska** dla regionu we Włoszech (aklamacja)

Ponieważ zgodnie z zeszłoroczną nowelizacją rozporządzenia dotyczącego Komisji, do zadań Komisji zostało dodane „proponowanie do użytku międzynarodowego obcojęzycznych form nazw ważniejszych obiektów geograficznych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”, członkowie Komisji poproszeni zostali o zastanowienie się nad doбором nazw oraz języków, dla których miałyby te formy być ustalane.

Podniesiono także kwestię współpracy Komisji z innymi instytucjami zajmującymi się

nazewnictwem geograficznym. Komisja dość ściśle współpracuje z Radą Języka Polskiego oraz Komisją Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych, jednak z innymi instytucjami taka współpraca nie jest prowadzona lub prowadzona jest sporadycznie. Uznano, że należy zaproponować współpracę m.in. Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu, Komitetowi Badań Polarnych PAN, Ministerstwu Środowiska, Radzie Języka Kaszubskiego. Komisja powinna także zbierać informacje o wszelkich publikacjach toponimicznych wydawanych w Polsce przez instytucje publiczne, naukowe oraz wydawnictwa prywatne, mapach topograficznych i mapach morskich wydawanych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem zasad stosowania na nich nazewnictwa geograficznego, istniejących w Polsce bazach nazw geograficznych, w tym bazach prowadzonych przez instytucje państwowe. Informacje te powinny być przedstawiane także na forum UNGEGN.

Komisja otrzymała propozycje uściśleń dotyczących 15 egzonimów z obszaru Chin autorstwa R. Huszczy i J. Pietrowa (dwie propozycje zostały później wycofane, a jedna okazała się bezprzedmiotowa w związku z niezalecaniem egzonimu przez Komisję). Postanowiono propozycje te przekazać na piśmie wszystkim członkom i omówić je na kolejnym posiedzeniu Komisji.

Ad. 4. Kontynuację omawiania wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Azji rozpoczęto od wykazu nazw z obszaru Gruzji. Odnośnie do nazw z obszaru tego państwa Komisja uchwaliła:

- zmianę egzonimu *Abchaska Republika Autonomiczna* na **Republika Abchazji** dla długiej nazwy obszaru separatystycznego nieuznawanego na arenie międzynarodowej, pozostającego de iure częścią Gruzji (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Republika Osetii Południowej** dla długiej nazwy obszaru separatystycznego nieuznawanego na arenie międzynarodowej, pozostającego de iure częścią Gruzji (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Bordżomi** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Gudauta** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Kutaisi** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Mccheta** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Oczamczyra** dla miejscowości (11 głosów za, 0 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Poti** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Rustawi** dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Bzyp** dla rzeki (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Kodori** dla rzeki (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Szchara** dla szczytu w Gruzji i Rosji (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Rezerwat Bordżomski* na **Bordżomsko-Charagaulski Park Narodowy** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kolchidzki Park Narodowy** (aklamacja)

Odnośnie do nazw geograficznych z obszaru Indii Komisja uchwaliła:

- przyjęcie pseudoegzonimu **Asam** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Bihar** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Terytorium Stołeczne Delhi** dla pełnej oficjalnej nazwy jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Goa** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Karnataka** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Kerala** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu **Manipur** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)

- przyjęcie pseudoegzonimu *Nagaland* dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Tripura* dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Gudżarat* dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Adżanta* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Aurangabad* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Diu* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Gwalijar* dla miejscowości (11 głosów za, 0 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Hajdarabad* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Port Blair* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Stare Goa* dla miejscowości (13 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Śrinagar* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Waranasi* dla miejscowości (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Ćambal* dla rzeki (9 głosów za, 0 przeciw, 6 wstrzymujących się)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Ćanab* dla rzeki w Indiach i Pakistanie (10 głosów za, 0 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Godawari* dla rzeki (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Jamuna* dla rzeki (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Kaweri* dla rzeki (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Kryszna* dla rzeki (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Kanał Radzastański* na *Kanał Indiry Gandhi* (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Diu* dla wyspy (aklamacja)
- przyjęcie pseudoegzonimu *Kathijawar* dla półwyspu (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy Sundarbanów* (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy Wielkich Himalajów* (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy Kanczendzangi* (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Park Jima Corbetta* na *Park Narodowy Jima Corbetta* (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy Doliny Kwiatów* (aklamacja)

Ze względu na brak czasu, na kolejne posiedzenie przeniesiono dokończenie omówienia wykazu polskich nazw z obszaru Azji.

Na tym posiedzeniu zakończono.

Protokółował:
Wiceprzewodniczący Komisji
mgr Maciej Zych

Przewodniczący Komisji
dr inż. Waldemar Rudnicki